

Machtige mannen en hun immorele logica

Theater

Advocaat van de Duivel. Gezien: 18/11, Stadsschouwburg Haarlem. Te zien t/m 24/5. bostheaterproducties.nl
●●●●●

Door onze medewerker
Henk van Gelder

De jonge, veelbelovende advocaat heeft zijn ziel aan de duivel verkocht. Dat gebeurt vaker - zie *Faust*. Maar in dit geval wist de jongeman niet direct dat hij met het kwaad te maken had. Hij was gewoon een ambitieuze carrièremaker en hoopte bij een groot advocatenkantoor in New York zaken te krijgen waar hij thuis, in de provincie, niet van durfde te dromen. En evenmin van het salaris dat hem er wordt aangeboden.

The Devil's Advocate is een roman van Andrew Neiderman, die in 1997

werd verfilmd met Keanu Reeves als de jonge jurist en Al Pacino als zijn duivelse werkgever. Het toneelstuk dat Julian Woolford op basis van het boek schreef, wordt nu in het Nederlands gespeeld - met Waldemar Torenstra en Victor Löw.

Advocaat van de Duivel wordt uitgebracht door dezelfde theaterproducent (Bos) die ook de maker is van de cabaretse voorstellingenserie *De Verleiders*. En dat is geen toeval. Ook in dit stuk staan mannen met macht hun immorele logica zodanig te verkopen dat er soms geen speld tussen te krijgen lijkt. Zo'n advocaat van kwaaië zaken krijgt vaak *bad guys* te verdedigen, beaamt de door Löw gespeelde topadvocaat - maar als je er goed over nadenkt, zal je zien dat die *bad guys* het in feite vaak goed hebben bedoeld. Het hoeft heus niet altijd hun schuld te zijn als er iets fout gaat. Kijk maar naar Hitler.

Het is dit soort redeneringen waar het stuk vol mee zit - en waarin de jonge advocaat, tegen wil en dank,

Victor Löw (links) en Waldemar Torenstra in 'Advocaat van de Duivel'.

FOTO RAYMOND VAN OLPHEN

verstrikt raakt. Hij sputtert nog iets tegen over zijn geweten, en over goed en fout, maar staat met zijn mond vol tanden als zijn patroon beweert dat de wereld nu eenmaal zo in elkaar zit: „De één heeft het goed ten koste van de ander”.

Maar er is ook één groot verschil met *De Verleiders*: de vorm. Dit is een regulier toneelstuk, waarin de vierde wand hooguit even wordt doorbroken als wij in de zaal worden toegeproken alsof we een rechtbankjury zijn. Losse, cabaretse scènesetjes ontbreken hier. De toonzetting is eerder dramatisch dan satirisch, al is de tekst - levendig vertaald door Peter de Hoog - bepaald niet humorloos.

In de efficiënte regie van Ursul de Geer is dit een strakgetrokken voorstelling geworden, waarin de beide hoofdrolspelers de mechanismen van

DE VERLEIDERS

Meer machtige mannen

De Verleiders, ook van Bos, is een cabaretse theaterserie die op luchtige wijze financiële misstanden behandelt. Het begon in 2012 met *De Verleiders: de casanova's van de vastgoedfraude*. Spelers en schrijvers/regisseurs George van Houts en Tom de Ket gingen na het succes door onder die naam. In 2014 volgden *De Verleiders: de val van een Super-Man*, over Albert Heijn, en *De Verleiders: door de bank genomen*, over de bankencrisis. Die voorstelling leidde tot een burgerinitiatief en kamervragen over het bankstelsel. Zomer '16 is die voorstelling opnieuw te zien. *De Verleiders 4* is aangekondigd.

het juristenbedrijf glashelder maken.

Victor Löw blinkt uit als de geraffineerde charmeur, de verleider, de man van de gladde praatjes die op eens in gespierde ijzigheid kan vervallen als hem dat noodzakelijk lijkt. Toch blijft hij uiterst ingetogen, net als Waldemar Torenstra die genuanceerd laat zien hoe de jonge tegenspeler allengs wordt bestormd door gemengde gevoelens. En tenslotte zelfs door iets dat op een geweten lijkt.

Ze worden omringd door een hecht ensemble dat mede door diverse knap getypeerde dubbelrollen voor veel variatie zorgt. Met de studentenyell van het advocatenbedrijf (*wham bam thank you ma'am!*) als extra accent van het machismo dat in deze kringen hoogtij viert. En dat hier wordt vertoond met al zijn immorele aantrekkingskracht.